

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 8 Μαρτίου 2024 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης Λαμπρόπουλος, Πρόεδρος, Βικτωρία Πισμίρη – Μέλος και Ελευθερία Καλαμιώτη – Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την από 29-01-2024 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 149/30-01-2024 Προδικαστική Προσφυγή της εταιρίας με την επωνυμία «...» και με τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στον ... , επί της οδού ... αρ. ... και ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά του ... (εφεξής η «Αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά της εταιρίας με την επωνυμία «...» και με τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στην ... , επί της οδού ... αρ ... όπως νόμιμα εκπροσωπείται, που άσκησε παρέμβαση στο πλαίσιο της προδικαστικής προσφυγής.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί η με αριθμ. .../18-1-2024 Απόφαση του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, σύμφωνα με την οποία κατόπιν έγκρισης του Πρακτικού 4 της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης του Διαγωνισμού αποφασίστηκε η ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως οριστικής αναδόχου για το Τμήμα 1 του προκείμενου διαγωνισμού, καθώς και η ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθμ. .../20-12-2023 απόφαση αυτού δυνάμει της οποίας κατόπιν έγκρισης των πρακτικών 2 και 3 της Επιτροπής αποφασίστηκε η ανάδειξη της ως άνω εταιρίας ως προσωρινής αναδόχου.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά το Νόμο

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής, έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 5.704,00 € σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017 (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ») για το Τμήμα 1 της σύμβασης, εκτιμώμενης αξίας 1.140.774,40 πλέον ΦΠΑ, για το οποίο ασκείται η προδικαστική προσφυγή.

2. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή με την με αριθμ. .../2023 (αρ. πρωτ. .../06-09-2023) Διακήρυξη προκήρυξε ανοικτή ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης σύμβασης άνω των ορίων για την ανάδειξη αναδόχου για τις «... , για δύο (2) έτη με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) επιπλέον έτος». Η προκείμενη σύμβαση υποδιαιρείται στα κάτωθι δύο (2) τμήματα (ομάδες) όπως ακριβώς περιγράφονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της Διακήρυξης: ΤΜΗΜΑ 1 : ... , για δύο (2) έτη, (με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) επιπλέον έτος), όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Τεχνική Περιγραφή (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι), εκτιμώμενης αξίας για δύο (2) έτη: 1.140.774,40 € και μαζί με προαίρεση ενός (1) έτους: 1.711.161,60 μη συμπ. ΦΠΑ και ΤΜΗΜΑ 2: ... , για δύο (2) έτη, (με δικαίωμα προαίρεσης για ένα (1) επιπλέον έτος), όπως αναλυτικά αναφέρεται στην Τεχνική Περιγραφή (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι), εκτιμώμενης αξίας για δύο (2) έτη: 309.828,00 € και μαζί με προαίρεση ενός (1) έτους: 464.742,00 € μη συμπ. ΦΠΑ. Προσφορές υποβάλλονται είτε μόνο για το ένα τμήμα (ομάδα) ή και για τα δύο τμήματα (ομάδες). Ο μέγιστος αριθμός τμημάτων (ομάδων) που μπορεί να ανατεθεί σε έναν προσφέροντα ορίζεται σε δύο (2). Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης διάρκειας δύο ετών ανέρχεται στο ποσό του ενός εκατομμυρίου τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων εξακοσίων δύο ευρώ και σαράντα λεπτών (1.450.602,40 €) χωρίς ΦΠΑ, ενώ η εκτιμώμενη αξία του δικαιώματος προαίρεσης ανέρχεται στο ποσό των επτακοσίων είκοσι πέντε χιλιάδων τριακοσίων ενός ευρώ και είκοσι λεπτών (725.301,20 €) χωρίς ΦΠΑ. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται σε δύο έτη από την ανάρτηση της Σύμβασης (συμφωνητικού) στο ΚΗΜΔΗΣ με δικαίωμα προαίρεσης ενός επιπλέον έτους. Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της Διακήρυξης. Η σύμβαση θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει τιμής, ανά τμήμα (ομάδα). Η ως άνω Διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 06-09-2023 με ΑΔΑΜ ... καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε συστημικό α/α ... Ως προελέχθη, με την προσβαλλόμενη απόφαση υπ' αριθμ.πρωτ. .../18-01-2024 (υπ' αριθμ. .../18-01-2024 συνεδρίαση), η Αναθέτουσα Αρχή κατακύρωσε το Τμήμα 1 της επίμαχης σύμβασης στην παρεμβαίνουσα, ενώ η προσφεύγουσα κατετάγη 2η στην σειρά μειοδοσίας.

3. Επειδή, ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, της νομικής φύσης και της δραστηριότητας που η Αναθέτουσα Αρχή ασκεί, υπάγεται στις διατάξεις του Ν. 4412/2016, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου ΙV του νόμου αυτού, η δε ΕΑΔΗΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή, η προδικαστική προσφυγή απαραδέκτως στρέφεται ευθέως κατά της υπ' αριθμ. πρωτ. .../20-12-2023 (υπ' αριθμ. .../20-12-2023 συνεδρίαση) Απόφασης του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, δεδομένου ότι αυτή ενσωματώθηκε στην μόνη παραδεκτώς προσβαλλόμενη υπ' αριθμ.πρωτ. .../18-01-2024 (υπ' αριθμ. .../18-01-2024 συνεδρίαση) απόφασή της, ως την τελική απόφαση της σύνθετης διαγωνιστικής διαδικασίας, κατά τον έλεγχο του κύρους της οποίας θα ελεγχθεί παρεμπιπτόντως και το κύρος της ενσωματωθείσας αυτής απόφασης. Κατά της ως άνω παραδεκτώς προσβαλλόμενης απόφασης η προδικαστική αυτή προσφυγή ασκήθηκε εμπροθέσμως στις 29-01-2024, με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στις 19-01-2024, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Μετ' εννόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα ασκεί την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, στρεφόμενη κατά της

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

προσφοράς του ανωτέρω οικονομικού φορέα και της ανάδειξης αυτού ως οριστικού αναδόχου, επιδιώκοντας την ανάθεση σε αυτήν της σύμβασης.

5. Επειδή, στις 30-01-2024 η Αναθέτουσα Αρχή προέβη σε κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής προς τους ενδιαφερόμενους, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με το άρ. 365, παρ. 1, σημ. α' του Ν. 4412/2016 και το άρ. 9, παρ. 1, σημ. α' του π.δ. 39/2017.

6. Επειδή, στις 09-02-2024 η παρεμβαίνουσα κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, την παρέμβασή της, εμπροθέσμως και εν γένει παραδεκτώως, ως έχουσα αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος της επίμαχης σύμβασης, αιτούμενη να γίνει δεκτή η παρέμβασή της και να απορριφθεί η κρινόμενη προσφυγή καθ' ό μέρος την αφορά.

7. Επειδή, στις 13-02-2024 η Αναθέτουσα Αρχή κοινοποίησε, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τις υπ' αριθμ. πρωτ. .../13-02-2024 απόψεις της.

8. Επειδή, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣΤΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕΛΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. Πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006). Σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Όπως, δε, παγίως γίνεται δεκτό, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.).

9. Επειδή, οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, επάγονται δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣτΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 Siac Construction Ltd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

10. Επειδή, οι διατάξεις του άρθρου 88 ν. 4412/2016 επιβάλλουν στην αναθέτουσα αρχή να εκτιμά εάν οι υποβληθείσες στην διαγωνιστική διαδικασία οικονομικές προσφορές είναι ασυνήθιστα χαμηλές και σε περίπτωση που κάποιες από αυτές εμφανίζονται ως τέτοιες, να εξακριβώνει

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

τη σοβαρότητα και τη φερεγγυότητά τους καλώντας τους οικονομικούς φορείς να παράσχουν εξηγήσεις σχετικά με τις προσφερόμενες τιμές. Η αναθέτουσα αρχή διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια να εκτιμήσει κατ' αρχήν συγκεκριμένη οικονομική προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή, υποχρεούμενη, όμως, στην περίπτωση αυτή να καλέσει τον διαγωνιζόμενο, του οποίου την οικονομική προσφορά κρίνει ως ασυνήθιστα χαμηλή, προς παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων ως προς τη σύνθεση της προσφοράς του.

11. Επειδή, σε περίπτωση κατά την οποία διαγωνιζόμενος προβάλλει ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζόμενου, γεννάται αντίστοιχη υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει επί των προβληθέντων ουσιωδών ισχυρισμών. Η απάντηση αυτή πρέπει να είναι νομίμως αιτιολογημένη, η δε νομιμότητα και επάρκεια της σχετικής αιτιολογίας αποτελεί αντικείμενο ελέγχου από την ΕΑΔΗΣΥ (βλ. ΣτΕ 7μ 726/2022, ΣτΕ 199/2021, 154/2021, ΕΑ ΣτΕ 12/2020). Ωστόσο, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών άλλων προσφερόντων με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής τους ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. ΣτΕ 7μ 726/2022, σκ. 32). Δεν θεωρούνται ουσιώδεις και συγκεκριμένοι οι ισχυρισμοί που ερείδονται αποκλειστικά στην κοστολόγηση των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων στον διαγωνισμό, η οποία ανάγεται στους οικονομοτεχνικούς παράγοντες και στα οικονομικά δεδομένα που ισχύουν για καθέναν από τους διαγωνιζόμενους (πρβλ. ΕΑ 12/2020), μόνη δε η υποβολή χαμηλότερης προσφοράς σε επιμέρους κονδύλια, σε σχέση με τις λοιπές υποβληθείσες προσφορές, δεν αρκεί προκειμένου να εξετασθεί η οικονομική προσφορά ενός οικονομικού φορέα ως ασυνήθιστα χαμηλή (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 165/2020, 20/2020, 290/2017).

12. Επειδή, με κρινόμενη προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι (σελ. 6-18 της προσφυγής) η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας για το Τμήμα 1 του διαγωνισμού είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη και ως ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Ειδικότερα υποστηρίζει ότι στον Πίνακα που αφορά τις εδαφικές εκτάσεις σε ... και ..., οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς όφειλαν σύμφωνα με τη

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

Διακήρυξη να υποβάλλουν απλώς μία ενιαία τιμή χωρίς και με ΦΠΑ, χωρίς να απαιτείται διακριτως να αναγράψουν τα μερικότερα κονδύλια του άρθρου 68 του ν.3863/2010 ως αντιθέτως απαιτείτο για τις έτερες εγκαταστάσεις του Τμήματος 1 (δηλαδή διακριτά διοικητικό κόστος, αναλώσιμα, εργολαβικό κέρδος, νόμιμες κρατήσεις υπέρ δημοσίου και τρίτων συμπεριλαμβανομένης της παρακράτησης φόρου 8%), καθώς και ότι δια της με αριθμ. πρωτ. .../10-11-2023 διευκρίνισης της Αναθέτουσας Αρχής που εντάχθηκε στο κανονιστικό της πλαίσιο δεσμεύοντας τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς δια της μη αμφισβήτησής της, προβλέφθηκε ότι η σημειακή περιπολούσα φύλαξη στον ... και στο ... θα είναι σε 7ήμερη βάση (Δευτέρα - Κυριακή), ενώ περαιτέρω αναφέρει το Β ερώτημα της ανωτέρω διευκρίνισης χωρίς την απάντηση της Αναθέτουσας Αρχής επ' αυτού. Ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι η παρεμβαίνουσα για την Ομάδα 3 ως άνω του ... και ... του Τμήματος 1, πρόσφερε την τιμή των 19.577,53 € πλέον ΦΠΑ, για χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, όπως φαίνεται στον σχετικό πίνακα της οικονομικής της προσφοράς, αλλά το δηλωθέν ποσό της ως ενιαία τιμή συμπεριλαμβανομένων των μερικότερων κονδυλίων του άρθρου 68 του ν.3863/2010 (διοικητικό κόστος, κόστος αναλωσίμων, εργολαβικό κέρδος, νόμιμες υπέρ τρίτων κρατήσεις) δεν επαρκεί για την εκτέλεση των υπό ανάθεση υπηρεσιών, παρά αντιθέτως καθίσταται ασυνήθιστα χαμηλό και ζημιογόνο ως προς το ύψος του διότι αν αφαιρεθεί το ποσό που αντιστοιχεί στις υπέρ τρίτων νόμιμες κρατήσεις καθώς και στην παρακράτηση φόρου 8% που ρητώς όφειλαν να συνυπολογίσουν οι διαγωνιζόμενοι στις υποβληθείσες οικονομικές τους προσφορές, από τη συνολική ενιαία τιμή των 19.577,53 € απομένει ποσό 17.991,04 € προκειμένου για την κάλυψη του εργατικού κόστους περιπολιών, του κόστους κίνησης και χρήσης του ενός (κοινού κατά τη χορηγηθείσα διευκρίνιση της Αναθέτουσας Αρχής) οχήματος, για τηλεπικοινωνίες, περαιτέρω έξοδα διοικητικού κόστους αναλογικά επιβαρυνόμενα, εργολαβικό κέρδος, που ρητώς προβλέπονται ως κοστολογήσιμα κονδύλια σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις τεχνικές προδιαγραφές της εν θέματι Διακήρυξης, σύμφωνα με όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα και κατά τους υπολογισμούς στους οποίους προβαίνει στην

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

κρινόμενη προσφυγή της ως προς το απαιτούμενο κόστος καυσίμων (σελ. 11-12 της προσφυγής), ως προς το κόστος χρήσης οχήματος (σελ. 12-14 της προσφυγής) και ως προς το εργατικό κόστος για την εκτέλεση των περιπολιών (σελ. 14-18 της προσφυγής). Επιπρόσθετα, αναφέρει ότι ακόμα και αν υποθεθεί ότι το δηλωθέν ποσό του εργατικού κόστους της παρεμβαίνουσας ύψους 11.994,67€ είναι ορθό, τότε απομένει, ως ισχυρίζεται ότι κατέδειξε, το ελάχιστο ποσό (19.577,53 – κρατήσεις – 8% =) 17.991,04 € - 11.994,67 € = 5.996,37 € που δεν επαρκεί για την κάλυψη του κόστους κίνησης ενός οχήματος, του κόστους χρήσης αυτού, αλλά και των λοιπών απαιτούμενων κονδυλίων του άρθρου 68 του ν.3863/2010, όπως των μερικότερων κονδυλίων του διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων ήτοι κόστους επικοινωνίας με το ΚΛΣ, χρήσης της εφαρμογής ελέγχου ηλεκτρονικών περιπολιών αλλά και ουδόλως απομένει κάποιο ποσό για την κάλυψη του εργολαβικού της κέρδους, σύμφωνα με όσα προβάλλει η προσφεύγουσα και βάσει των υπολογισμών στους οποίους προβαίνει σχετικά με το εργατικό κόστος για την εκτέλεση των περιπολιών (σελ. 14-18 της προσφυγής). Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να διαγνώσει το προδήλως ασυνήθιστα χαμηλό δηλωθέν ποσό της ενιαίας τιμής της παρεμβαίνουσας για τις επίμαχες υπηρεσίες και να καλέσει αυτήν σε διευκρινίσεις, προκειμένου για την αιτιολόγηση της ενιαίας προσφερόμενης τιμής της ως προς τα επί μέρους συναποτελούντα αυτήν κονδύλια προκειμένου να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση της σύμβασης που θα συναφθεί δεδομένου μάλιστα, ότι το ποσό του διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων δεν είναι εκ των προτέρων καθορισμένο. Επομένως, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να εξετάσει εάν ενόψει των συνθηκών της συγκεκριμένης υπό σύναψη σύμβασης, το αναφερόμενο στην οικονομική προσφορά του διαγωνιζομένου ποσό του κόστους αναλωσίμων και του διοικητικού κόστους είναι εύλογο κατά τρόπο ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες της υπό εκτέλεση σύμβασης, πόσω μάλλον όταν δεν καταλείπεται κανένα ποσό για την κάλυψη του εργολαβικού κέρδους της παρεμβαίνουσας, όφειλε, δε, να την καλέσει κατ' άρθρο 88 του ν.4412/2016 προς περαιτέρω αιτιολόγηση της υποβληθείσας τιμής της για τις

εκτάσεις του ... και ..., παραλείποντας να πράξει τούτο έσφαλε κατά παράβαση ουσιώδους διάταξης της διαδικασίας με αποτέλεσμα η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής που ανέδειξε αυτήν ανάδοχο της διαγωνιστικής διαδικασίας για το Τμήμα 1 έσφαλε καθιστάμενης αυτής ακυρωτέας. Κατά την προσφεύγουσα, σύμφωνα με όσα προβάλλει στην κρινόμενη προσφυγή της, η προσβαλλόμενη απόφαση είναι ακυρωτέα ως νομικά πλημμελής διότι εκδόθηκε άνευ νόμιμης αιτιολογίας και κατά παράβαση κατ' ουσίαν διάταξης νόμου ή κατά πλάνη περί τα πράγματα.

13. Επειδή, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι (σελ. 6-22 της παρέμβασης της) ότι ως προς το κόστος διάθεσης των οχημάτων και το κόστος καυσίμων η προσφεύγουσα συνομολογεί το μοναδικό εις βάρος της λόγο της δικής της προδικαστικής προσφυγής, αφού για τα εν λόγω κονδύλια η ίδια έχει προσφέρει συνολικό ποσό μόλις 703,66 ευρώ, και άρα ομολογεί την υποκοστολόγησή τους με τρόπο που καθιστά την προσφορά της ανεπίτρεπτα ζημιογόνο, ως προκύπτει από την σελ. 17 της οικονομικής προσφοράς της προσφεύγουσας. Ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα ότι σύμφωνα με την Διακήρυξη, εκτός από τους πίνακες οικονομικής προσφοράς του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ II, οι οποίοι έπρεπε να συμπληρωθούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2.4.4, ζητούσε επιπρόσθετα -επί ποινή αποκλεισμού- την προσκόμιση ανάλυσης της μεθόδου/ τρόπου υπολογισμού του εργατικού κόστους που αφορά μισθούς και ασφαλιστικές εισφορές, άρα βάσει του κανονιστικού πλαισίου της σύμβασης, ελλείψει ρητής διάταξης της Διακήρυξης καμία περαιτέρω ανάλυση του τρόπου υπολογισμού δεν ήταν υποχρεωτικό να προσκομισθεί για κανένα άλλο κονδύλιο και επομένως, παραδεκτά συμπλήρωσε τους πίνακες οικονομικής προσφοράς που ζητούσε η Διακήρυξη, χωρίς να προσκομίσει ανάλυση των επιμέρους κονδυλίων που απαρτίζουν το διοικητικό κόστος και το κόστος αναλωσίμων. Αναφέρει η παρεμβαίνουσα ότι κατά την αξιολόγηση της προσφοράς της, αν η Αναθέτουσα Αρχή διατηρούσε την παραμικρή αμφιβολία για την επάρκεια των προσφερόμενων τιμών της όφειλε, άλλως εδύνατο, να της ζητήσει διευκρινίσεις προκειμένου να αιτιολογήσει το ύψος τους, επειδή, όμως, το προσφερόμενο εκ μέρους της ποσό παρίσταται αντικειμενικά απολύτως

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

εύλογο και ικανοποιητικό η Αναθέτουσα Αρχή ορθά δεν έκρινε σκόπιμο να της ζητήσει διευκρινίσεις και αποδέχθηκε την προσφορά της αφού δεν έκρινε *prima facie* ότι η προσφορά της είναι ασυνήθιστα χαμηλή, και εφόσον δεν υπήρχε καμία ένδειξη περί του αντιθέτου, αλλά ούτε και σχετική «υπόδειξη» από άλλο διαγωνιζόμενο. Αναφέρει, περαιτέρω, ότι αν παρ' ελπίδα γίνει δεκτός ο σχετικός λόγος της προσφυγής περί υπόνοιας ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς η Αρχή (ενν. η ΕΑΔΗΣΥ) οφείλει να απέσχει από την εκφορά οποιασδήποτε κρίσης επί της επάρκειας ή όχι του προσφερόμενου ποσού και να αναπέμψει το ζήτημα στην Αναθέτουσα Αρχή προκειμένου εκείνη να αξιολογήσει εκ νέου την προσφορά της, αφού προηγουμένως ενεργοποιήσει την εφαρμογή του άρθρου 88 ν. 4412/2016 προκειμένου να της χορηγηθεί η δυνατότητα πλήρους αιτιολόγησης αυτής. Εν συνεχεία, η παρεμβαίνουσα ειδικότερα αναφέρει ότι η προσφεύγουσα για εν γένει διοικητικό κόστος (συμπ/νων καυσίμων) και αναλώσιμα υπολόγισε 27.473,39 ευρώ, τουναντίον, η ίδια συμπεριέλαβε τα πάσης φύσεως έξοδα για τη διάθεση των απαιτούμενων οχημάτων ξεχωριστά στο κονδύλιο διοικητικού κόστους συνολικού ύψους 9.600 ευρώ, ενώ τα έξοδα μετακινήσεων (καύσιμα) στο κονδύλιο αναλώσιμα συνολικού ύψους 27.834,43 ευρώ, ήτοι για εν γένει διοικητικό κόστος και αναλώσιμα υπολόγισε 37.434,43 ευρώ. Υποστηρίζει ότι το κόστος αναλωσίμων της για το σύνολο του έργου για το Τμήμα 1 ποσού 27.834,43 ευρώ (όπου το μεγαλύτερο μέρος αυτού αφορά σε καύσιμα) είναι κατά 8.634,43 ευρώ μεγαλύτερο σε σχέση με το κόστος ποσού 19.200 ευρώ που η προσφεύγουσα συμπεριέλαβε στο διοικητικό κόστος της για την κάλυψη μαζί τόσο των καυσίμων όσο και της δαπάνης των οχημάτων γενικά, επομένως, ως υποστηρίζει, εύκολα μπορεί να διαπιστώσει κανείς εκ πρώτης όψεως ότι η προσφορά της δεν παρίσταται ως ασυνήθιστα χαμηλή, καθώς είναι μεγαλύτερη συνολικά κατά ποσό ανερχόμενο σε 10.000 ευρώ περίπου από τα αντίστοιχα κόστη της προσφεύγουσας. Σημειώνει, ακόμα, ότι, για το κόστος καυσίμων και το κόστος χρήσης οχημάτων, που για τις περιοχές ... και ... η προσφεύγουσα το υπολογίζει αυστηρά κατ' ελάχιστον σε 5.596,54 ευρώ για καύσιμα και σε 7.774,72 ευρώ για μίσθωση οχήματος η ίδια -κατά δεσμευτική δήλωσή της- το υπολόγισε σε 703,66 ευρώ συνολικά. Επίσης,

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα ότι ειδικά ως προς τις εδαφικές εκτάσεις ... – ..., που νοούνται ως κοινή εγκατάσταση, η Διακήρυξη ζητούσε να συμπληρωθεί μία ενιαία τιμή οικονομικής προσφοράς χωρίς περαιτέρω επιμερισμό ανά κονδύλιο εξ αυτών που τη συνθέτουν και ότι στον εν λόγω πίνακα συμπλήρωσε το ποσό 19.577,53 ευρώ άνευ ΦΠΑ, τιμή στην οποία συμπεριλαμβάνονται όλα τα μερικότερα κόστη (εργατικό κόστος, διοικητικό κόστος, αναλώσιμα, κρατήσεις, εργολαβικό κέρδος κλπ), από, δε, το ποσό αυτό οι νόμιμες κρατήσεις ανέρχονται σε 1.588,60 ευρώ, το εργατικό κόστος 11.994,67 ευρώ και το εργολαβικό κέρδος 12,67 ευρώ και άρα για επιμέρους διοικητικό κόστος και αναλώσιμα έχει υπολογίσει ποσό 5.941,60 ευρώ, απολύτως εύλογο και επαρκές για την πλήρη κάλυψη των αναγκών του έργου. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα αναφέρει ότι ουδέποτε προέβη σε δεσμευτική δήλωση περί των συγκεκριμένων οχημάτων που προτίθεται να χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση του έργου, καθώς επίσης και του ιδιοκτησιακού καθεστώτος, αν θα πρόκειται δηλαδή για μισθωμένα ή ιδιόκτητα (αναφέρει ότι το ίδιο έκανε και η προσφεύγουσα) αφού κάτι τέτοιο δεν αποτελούσε προϋπόθεση για την παραδεκτή υποβολή προσφοράς δεδομένου ότι η Διακήρυξη στη σελίδα 83 όριζε ότι ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει ιδιόκτητα ή με χρονομίσθωση έξι (6) αυτοκίνητα περιπολίας κατά την υπογραφή της σύμβασης, καθώς και ότι ειδικά για το Τμήμα 1 τα απαιτούμενα οχήματα δεν ήταν έξι, αφού εξ αντιδιαστολής της με αριθμ. πρωτ. .../14-9-2023 διευκρίνισης της Αναθέτουσας Αρχής, που χορηγήθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα και άρα εντάχθηκε στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, σύμφωνα με την οποία όποιος επιθυμεί να λάβει μέρος στο διαγωνισμό μόνο για το Τμήμα 2 αρκούν δύο οχήματα, συνάγεται εναργώς ότι για τη συμμετοχή στο Τμήμα 1 απαιτείται η κατοχή τεσσάρων οχημάτων. Μνημονεύει ότι για την κάλυψη του υπό κρίση έργου, όπου η ίδια αφού έχει ήδη προβεί σε έρευνα αγοράς πριν την υποβολή της υπό κρίση προσφοράς και έχει ήδη εξασφαλίσει τις απαιτούμενες προσφορές, λίγο πριν την κρίσιμη φάση της υπογραφής της σύμβασης θα αποφασίσει με ποιό τρόπο, σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης, θα προμηθευτεί τα οχήματα που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με όσα αναλυτικά αναπτύσσει προς τούτου

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

στην παρέμβασή της. Ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα ότι για τις υπό κρίση εδαφικές εγκαταστάσεις ... -..., οι οποίες από τη Διακήρυξη λογίζονται ως ενιαία φυλακτική εγκατάσταση, οι ανάγκες της οποίας πρακτικά καλύπτονται αντικειμενικά, αλλά και καθ' ομολογίαν και της προσφεύγουσας από χρήση ενός κοινού οχήματος, η ίδια προϋπολόγισε επί μέρους διοικητικό κόστος, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου αφορά μόνο σε κόστος κατοχής και διάθεσης οχήματος-ων (χωρίς καύσιμα) το εύλογο ποσό των 1.872,41 ευρώ., συγχρόνως, για τα υπόλοιπα οχήματα τα οποία έχουν επιμεριστεί αναλογικά στο γενικότερο διοικητικό κόστος (9.600 ευρώ) που αφορά ολόκληρο το Τμήμα 1 έχει συνυπολογίσει όλα τα έξοδα τα οποία θα επωμιστεί για την πλήρωση της συγκεκριμένης απαίτησης της Διακήρυξης, ενώ σε αυτό το ποσό έχει υπολογίσει αναλογικά όλα τα απαραίτητα κόστη εκ των λοιπών που συνθέτουν το διοικητικό κόστος (εγγυητικές, ασφαλιστήριο, ιατρός εργασίας-τεχνικός ασφαλείας, ΚΛΣ, κινητά κλπ, διοικητική γραμματειακή υποστήριξη κλπ). Διευκρινίζει, περαιτέρω, ότι με όποιον από τους αναφερόμενους στην παρέμβασή της τρόπους αποφασίσει τελικώς -κατά το χρόνο υπογραφής της σύμβασης- να προμηθευτεί τα οχήματα, η τυχόν συμφωνηθείσα μηνιαία μίσθωση όποια και αν είναι αυτή δεν θα επιβαρύνει εξ ολοκλήρου το συγκεκριμένο έργο, αφού η χρήση του εκάστοτε οχήματος δε θα αφορά αποκλειστικά το συγκεκριμένο έργο, αλλά μερικώς, καθώς οι περιπολίες, σύμφωνα με τη Διακήρυξη δε θα πραγματοποιούνται συνεχώς και αδιαλείπτως καθ' όλο το 24 ωρο επί 731 ημέρες του έργου, αλλά η σχετική απαίτηση αφορά προκαθορισμένο αριθμό περιπολιών σε μη τακτά χρονικά διαστήματα εντός προκαθορισμένου ωραρίου (ήτοι 3 στην περιοχή ... και 3 στην περιοχή ... εντός του ωραρίου 7.00 – 15.00 και 3 στην περιοχή ... και 3 στην περιοχή ... εντός του ωραρίου 15.00 – 23.00), επομένως, το διοικητικό μηνιαίο κόστος μίσθωσης του οχήματος θα επιβαρύνει αναλογικά το έργο για το συγκεκριμένο χρόνο που το όχημα θα εκτελεί τις εν λόγω περιπολίες. Ισχυρίζεται, επίσης, ότι η προσφεύγουσα που στρέφεται κατά της προσφοράς της υποστηρίζοντας ότι το διοικητικό κόστος που υπολόγισε για τις εδαφικές εγκαταστάσεις ... - ... δεν επαρκεί για τις ανάγκες της σύμβασης αναφορικά με τη χρήση οχημάτων, για τις ίδιες περιοχές υπολόγισε επιμέρους εν γένει

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

διοικητικό κόστος ύψους 971,70 ευρώ (ήτοι το ήμισυ του δικού της προϋπολογισμένου ποσού) εκ του οποίου ποσό 703,66 ευρώ αφορά σε κόστος κατοχής και διάθεσης οχήματος-ων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους καυσίμων. Αναφέρει η παρεμβαίνουσα ότι η συλλογιστική της προσφεύγουσας με την οποία προσπαθεί να προσδιορίσει το κόστος διάθεσης/χρήσης των συγκεκριμένων οχημάτων που αναφέρθηκαν στην τεχνική προσφορά της και πώς, πέραν του πιθανολογούμενου συμφωνηθέντος 306,28 –προκύπτουν βάσει έρευνάς της στο διαδίκτυο-μηνιαίου μισθώματος θα επιβαρυνθεί επιπλέον προς 0,05 ευρώ/χλμ λόγω υπέρβασης των συμφωνημένων χιλιομέτρων, παρίσταται αόριστα προβαλλόμενη και άρα ανεπίδεκτη οποιασδήποτε σοβαρής αξιολόγησης και αντίκρουσης, εντελώς αβάσιμη και σε κάθε περίπτωση αναπόδεικτη, ενώ τα όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ως προς το δήθεν ελάχιστο απαιτούμενο κόστος καυσίμων πρέπει επίσης να απορριφθούν ως αόριστα προβαλλόμενα, αναπόδεικτα και συνεπώς αβάσιμα, σύμφωνα με όσα αναλυτικά αναπτύσσει η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της σχετικά με το κόστος για τα καύσιμα και τα έξοδα χρήσης ανά χιλιόμετρο στις επίδικες εδαφικές εγκαταστάσεις ... – .... Κατά την παρεμβαίνουσα, λαμβανομένων υπόψιν όλων όσων αναφέρει και συγκριτικά με το αντίστοιχο ποσό των 1.006,89 ευρώ που έχει υπολογίσει η προσφεύγουσα για διοικητικό κόστος (συμπ/νων καυσίμων) και αναλώσιμα (μη συμπ/νων καυσίμων) για τις εδαφικές εκτάσεις ... – ... (ορ. σελ 17 της οικονομικής προσφοράς της) ορθά δεν δημιουργήθηκε ούτε θα μπορούσε ποτέ να δημιουργηθεί βάσιμα καμία υπόνοια περί μη εύλογης και ιδιαιτέρως χαμηλής προσφοράς της δικής της προσφοράς και άρα ορθώς ή Αναθέτουσα Αρχή την αποδέχτηκε, κάθε δε αντίθετος ισχυρισμός της προσφεύγουσας παρίσταται προδήλως αβάσιμος, ενώ ακόμα και στην αδόκητη περίπτωση που ευδοκιμήσει ο συγκεκριμένος λόγος της προσφυγής αυτό δεν μπορεί να καταστήσει την προσφορά της αυτοδικαίως απορριπτέα, καθώς πρέπει προηγουμένως να της χορηγηθεί η δυνατότητα να την εξηγήσει κατόπιν ενεργοποίησης του αρ. 88 ν. 4412/2016. Επιπρόσθετα, ως προς το εργατικό κόστος για την εκτέλεση των περιπολιών η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι (σελ. 17 επ.) σύμφωνα με τις διατάξεις της Διακήρυξης προκύπτει ότι

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

επαφίεται στην διακριτική ευχέρεια και απόλυτη κρίση του εκάστοτε Αναδόχου ο προγραμματισμός εκτέλεσης των απαιτούμενων περιπολιών (σειρά δρομολογίων, χρονοδιάγραμμα, διάρκεια κλπ) και ότι προσδιορίζεται μόνο ο αριθμός περιπολιών και ένα ευρύ χρονικό πλαίσιο εντός του οποίου πρέπει να πραγματοποιηθούν (για κάθε περιοχή «3 περιπολίες στις ώρες από 07:00 έως 15:00 και 3 περιπολίες στις ώρες από 15:00 έως 23:00. Οι περιπολίες θα πραγματοποιούνται σε μη τακτά διαστήματα εντός του καθοριζόμενου ωραρίου.»). Αναφέρει, δε, ότι σε αντίθεση με την προσφεύγουσα, η ίδια τυγχάνει να έχει την έδρα της στην πόλη της ... όπου ασκεί δραστηριότητα επί σειρά ετών και ότι έχει το πλεονέκτημα να γνωρίζει πολύ καλά τις διαδρομές των περιοχών στις οποίες αφορά το υπό κρίση έργο, καθώς και ότι ορθά διέγινωσε η προσφεύγουσα ότι για την εκτέλεση των απαιτούμενων περιπολιών προκειμένου να εξεύρει το εργατικό κόστος που θα απαιτηθεί υπολόγισε πρώτα πόσες εργατοώρες απαιτούνται για την εκτέλεση των προαναφερόμενων περιπολιών, σύμφωνα, δε, με τους υπολογισμούς της απαιτούνται 2 ώρες ημερησίως (1,6666 ώρες ημερήσιας απασχόλησης και 0,333 ώρες νυχτερινής απασχόλησης), για τον υπολογισμό αυτό έλαβε υπόψιν της το ενδεικτικό πρόγραμμα εκτέλεσης περιπολιών που αναφέρει στην παρέμβασή της σύμφωνα με το οποίο, ως προαναφέρθηκε, η συνολική απαιτούμενη διάρκεια εκτέλεσης περιπολιών απαιτεί 120' (ήτοι 2 ώρες) εκ των οποίων 20' (ήτοι 0,333 ώρες) αφορούν νυχτερινή εργασία. Ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα ότι επί αυτής της βάσης υπολογίσθηκαν οι ώρες του έργου συμπεριλαμβανομένων των πάσης φύσεως νομίμων προσαυξήσεων σε 1.461,269, κατόπιν, δε, διαίρεσης του αριθμού ωρών του έργου 1.461,269 δια του συνολικού αριθμού ωρών νόμιμης εργασίας εκάστου εργαζομένου στο έργο 4.177,14 ώρες προέκυψε ότι απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου 0,3498 εργαζόμενοι ισοδύναμοι πλήρους απασχόλησης, όπως στην οικονομοτεχνική ανάλυση εργατικού κόστους την οποία προσκόμισε και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της οικονομικής της προσφοράς) οπότε για τον αριθμό αυτό εργαζομένων ο οποίος είναι αρκετός για να καλύψει πλήρως τις συγκεκριμένες ανάγκες της σύμβασης υπολογίσθηκε το πάσης φύσεως εργατικόασφαλιστικό κόστος συνολικού ύψους 11.994,67 ευρώ. Υποστηρίζει,

επομένως, ότι οι χρόνοι είναι απολύτως εύλογοι και άπτονται της διακριτικής ευχέρειας του Αναδόχου ως προς την οργάνωσή τους, καθώς και ότι εφόσον δεν απαγορεύεται ρητά από την Διακήρυξη το ίδιο όχημα και το προσωπικό δύναται να χρησιμοποιείται παράλληλα εντός του ίδιου ωραρίου κατά τις ώρες που δεν θα απασχολείται για την εκτέλεση περιπολιών για κάλυψη άλλων έργων της επιχείρησης και απολύτως παραδεκτά προέβη στην παραπάνω αναλογική επιβάρυνση, μόνο για το χρόνο απασχόλησης που θα απαιτηθεί για την κάλυψη των απαιτούμενων από τη Διακήρυξη περιπολιών. Κατά την παρεμβαίνουσα, τα όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα και σταθερές, ώστε να μπορούν να αποδειχθούν με βεβαιότητα, αλλά αποτελούν προσωπικές της εκτιμήσεις και επιχειρηματική επιλογή προσαρμοσμένη στις συνθήκες που επικρατούσαν για την ίδια κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς και συνεπώς δεν μπορούν επουδενί να αποτελέσουν νόμιμη αιτιολογία απόρριψης της δικής της προσφοράς. Τέλος, αναφέρει ότι η προσφεύγουσα, πέραν των ανωτέρω, αναληθώς ισχυρίζεται και ότι δεν καταλείπεται κανένα ποσό ως εργολαβικό κέρδος αφού αυτό για το σύνολο του έργου έχει υπολογισθεί σε 1.050 ευρώ έναντι 480,00 ευρώ που η ίδια έχει υπολογίσει, για τις δε επί μέρους επίδικες εγκαταστάσεις όπου ο επιμερισμός του εργολαβικού είναι καθαρά τυπικό ζήτημα το εργολαβικό της κέρδος επιμερίστηκε σε 12,67 ευρώ έναντι 17,59 ευρώ της προσφεύγουσας.

14. Επειδή, η Αναθέτουσα Αρχή στις απόψεις της αναφέρει μόνο ότι *«(...) Επί των προβαλλόμενων λόγων επαγόμεθα τα εξής: 1. Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι η προσφορά της οριστικής αναδόχου για το Τμήμα 1 «είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη και ως ασυνήθιστα χαμηλή...» και ότι, για το λόγο αυτό, «...η Αναθέτουσα Αρχή όφειλε να την καλέσει κατ' άρθρο 88 του ν. 4412/2016 προς περαιτέρω αιτιολόγηση της υποβληθείσας τιμή» είναι αόριστος γιατί κατά την αξιολόγηση των προσφορών δεν προέκυψε ζήτημα ιδιαίτερας χαμηλής προσφοράς και εν πάσει περιπτώσει αορίστως προβάλλεται ότι αυτή είναι ιδιαίτερας χαμηλή χωρίς να εξειδικεύεται σε τι συνίσταται ντο επικαλούμενο ιδιαίτερας χαμηλό της προσφοράς. 2. Επίσης η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις στερούνται νομίμου αιτιολογίας. Στην προκειμένη περίπτωση η Επιτροπή Διενέργειας του*

Διαγωνισμού προέβη σε αποσφράγιση, καταγραφή και έλεγχο των συμμετοχής για κάθε μία υποψήφια εταιρία χωριστά, σημειώνοντας με ΝΑΙ/ΟΧΙ την εκπλήρωση του αντίστοιχου όρου της Διακήρυξης. Αυτή η επεξεργασία στο στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής θεωρείται επαρκής χωρίς να απαιτείται η διατύπωση κάποιας ειδικότερης ή πλέον εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, η δε έγκριση του Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας απ' το ... Συμβούλιο δεν χρήζει περαιτέρω αιτιολογίας. Επομένως ο σχετικός λόγος θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Ενόψει όλων αυτών ζητάμε την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής ως απαράδεκτης ή άλλως ως αβάσιμης.».

15. Επί των ανωτέρω προβαλλόμενων λεκτέα είναι τα εξής: Σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης - Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών «Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης και σύμφωνα με τα απαιτούμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας. (...) Οι υποψήφιοι υποβάλλουν προσφορά για το σύνολο των υπηρεσιών κάθε τμήματος (ομάδας). Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση των παρεχομένων υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα άρθρα 6.1, 6.2 και στο Παράρτημα Ι της παρούσας. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ.. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο Παράρτημα Ι της παρούσας διακήρυξης.». Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της Διακήρυξης - Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ – ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (σελ. 70 επ.) «**ΤΜΗΜΑ 1** Οι εσωτερικοί και εξωτερικοί χώροι που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του ... στην πόλη της ... (...), ..., περιγράφονται προσεγγιστικά, ως εξής: (...) □ Εδαφική έκταση 145.000 τ.μ. περίπου με περίφραξη στην περιοχή ... και εδαφική έκταση 28.512 τ.μ. περίπου με περίφραξη στην περιοχή .... (...) **ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΜΗΜΑ 1 1.3** ... Περιπολία σε ιδιοκτησία του ... στο .... 1.4 ... Περιπολία σε ιδιοκτησία του ... ... στο .... (...) **B. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΙ ... ΚΑΙ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΒΑΡΔΙΑΣ ΤΜΗΜΑ 1 3.** Ιδιοκτησία του ... στο ... □ Σημειακός έλεγχος με Εποχούμενο ... του αναδόχου το οποίο θα διεξάγει 3 περιπολίες στις ώρες από 07:00 έως 15:00 και 3 περιπολίες στις ώρες από 15:00 έως 23:00. Οι περιπολίες θα πραγματοποιούνται σε μη τακτά διαστήματα εντός του καθοριζόμενου ωραρίου. **4. Ιδιοκτησία του ... στο ...** □ Σημειακός έλεγχος με Εποχούμενο ... του αναδόχου το οποίο θα διεξάγει 3 περιπολίες στις ώρες από 07:00 έως 15:00 και 3 περιπολίες στις ώρες από 15:00 έως 23:00. Οι περιπολίες θα πραγματοποιούνται σε μη τακτά διαστήματα εντός του καθοριζόμενου ωραρίου. (...) **Αυτοκίνητα Αναδόχου** Ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει ιδιότητα η με χρονομίσθωση έξι (6) αυτοκίνητα περιπολίας κατά την υπογραφή της σύμβασης . Ο προσδιορισμός των χιλιομέτρων σε Σημειακός και Εποχούμενο έλεγχο ... ανά περιοχή είναι ο παρακάτω: (...) **Ιδιοκτησία σε περιοχές ... και ... : Η απόσταση μεταξύ τους (ιδιοκτησία ... – ιδιοκτησία ...)** είναι περίπου 6 Km Η ιδιοκτησία του ... στο ... από κέντρο της ... είναι 7 Km Άρα το σύνολο των χιλιομέτρων ανά ημέρα είναι 80 Km (...)». Σύμφωνα με το Παράρτημα II της Διακήρυξης - ΥΠΟΓΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (σελ. 85) «(...) Αναγράφεται για το Τμήμα 1 το παρακάτω κείμενο: Οι τιμές της παρούσης προσφοράς αφορούν όλες τις εργασίες που απαιτούνται για τις «...» για δυο (2) έτη», σύμφωνα το τεύχος διακήρυξης και περιλαμβάνουν εν γένει όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την φύλαξη σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης.(...)». Επίσης, στην σελ. 90 - 91 της Διακήρυξης αναγράφεται «□ ο παρακάτω πίνακας συμπληρωμένος και αφορούν τις Εδαφικές εκτάσεις σε ... και ... όπως παρακάτω:» και περιλαμβάνεται «**ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ 1** για τις

Εδαφικές εκτάσεις σε ... και ...». Περαιτέρω, επί της Διακήρυξης δόθηκαν διευκρινίσεις από την Αναθέτουσα Αρχή, οι οποίες δεδομένου ότι δεν αμφισβητήθηκαν από τους διαγωνιζομένους, εντάχθηκαν στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. .../10-11-2023 διευκρίνιση της Αναθέτουσας Αρχής δόθηκαν οι κάτωθι απαντήσεις στα σχετικά ερωτήματα «Στο ερώτημα: Α. Η Σημειακή περιπολούσα φύλαξη στον ... και στο ... θα είναι σε 5ήμερη από (Δε-Πα) ή σε 7ήμερη βάση (Δε-Κυ) φύλαξη; Η απάντηση είναι: Σε 7ήμερη βάση (Δευτέρα – Κυριακή). Β. Αναγκαιούν τρία (3) οχήματα «...» και όχι έξι (6) που αναφέρει η Διακήρυξη. 1ο →ΕΙΣ ... 2ο →ΕΙΣ ... ΚΑΙ ... (ΚΟΙΝΟ) 3ο →ΕΙΣ ... Η απάντηση είναι: Ο ανάδοχος θα πρέπει να διαθέτει ιδιόκτητα ή με χρονομίσθωση έξι (6) αυτοκίνητα περιπολίας κατά την υπογραφή της σύμβασης σύμφωνα τη διακήρυξη. (...)» και σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. .../14-09-2023 διευκρίνιση της Αναθέτουσας Αρχής δόθηκε η κάτωθι απάντηση στο σχετικό ερώτημα «Β. Αν η εταιρία μας συμμετάσχει στο διαγωνισμό μόνο για το «ΤΜΗΜΑ 2» δηλαδή στο τμήμα που αφορά την φύλαξη των εγκαταστάσεων στις πόλεις του ... και του ... Δεδομένου ότι σύμφωνα με την διακήρυξη η περιπολία είναι μόνο 5 έως 10 χιλιόμετρα την ημέρα και μόνο στην περιοχή του .... Πόσα αυτοκίνητα περιπολίας θα πρέπει να διαθέσουμε ; Η εταιρία μας διαθέτει ήδη δύο αυτοκίνητα περιπολίας για την περιοχή του .... Είναι επαρκές κάτι τέτοιο; Η απάντηση είναι: Καταφατική, μόνο αν ο οικονομικός φορέας συμμετάσχει στο διαγωνισμό για το «ΤΜΗΜΑ 2» μιας και το συγκεκριμένο τμήμα αφορά την φύλαξη των εγκαταστάσεων του ... στις πόλεις του ... και του ....». Σύμφωνα με το άρθρο 3.1.2 της Διακήρυξης - Αξιολόγηση προσφορών «3.1.2.1 Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων. (...)Ειδικότερα : (...) γ) Στη συνέχεια η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής και η τεχνική προσφορά κρίθηκαν αποδεκτά, συντάσσει πρακτικό στο οποίο καταχωρίζονται οι οικονομικές προσφορές κατά σειρά μειοδοσίας και

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου. Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική. Σε κάθε περίπτωση η κρίση της Α.Α. σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και την αποδοχή ή όχι των σχετικών εξηγήσεων εκ μέρους των προσφερόντων ενσωματώνεται στην κατωτέρω ενιαία απόφαση. (...).».

Ως προελέχθη στην σκέψη 11 της παρούσας, οι διαγωνιζόμενοι δεν εμποδίζονται να προβάλλουν το πρώτον ισχυρισμούς περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων, με την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, τους ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, προς την οποία, άλλωστε, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται κατ' άρθρον 365 παρ. 1 περ. β' Ν. 4412/2016 να υποβάλλει απόψεις, με τις οποίες έχει τη δυνατότητα να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να αναφέρεται ιδίως στις αιτιάσεις του προσφεύγοντος περί ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών έτερων προσφερόντων. Εν προκειμένω, κατά τα ειδικότερα στην σκέψη 7 της παρούσας, στις 13-02-2024 η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ, κοινοποίησε τις υπ' αριθμ. πρωτ. .../13-02-2024 απόψεις της, με το περιεχόμενο που περιλαμβάνεται στην σκέψη 14 της παρούσας, ήτοι αναφέροντας ότι ο σχετικός ισχυρισμός της προσφεύγουσας είναι αόριστος γιατί κατά την αξιολόγηση των προσφορών δεν προέκυψε ζήτημα ιδιαίτερας χαμηλής προσφοράς και εν πάσει περιπτώσει αορίστως προβάλλεται ότι η προσφορά της οριστικής αναδόχου του Τμήματος 1 είναι ιδιαίτερας χαμηλή χωρίς να εξειδικεύεται σε τι συνίσταται το επικαλούμενο

ιδιαίτερως χαμηλό της προσφοράς, καθώς και ότι δεν απαιτείται η διατύπωση κάποιας ειδικότερης ή εμπειριστατωμένης αιτιολογίας από την Επιτροπή του Διαγωνισμού κατά το στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής ούτε η έγκριση του Πρακτικού της Επιτροπής Διενέργειας από το ... Συμβούλιο χρήζει περαιτέρω αιτιολογίας. Με την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας για το Τμήμα 1 του διαγωνισμού είναι ασυνήθιστα χαμηλή αναφορικά με τις εδαφικές εκτάσεις σε ... και ... και δη ως προς το κόστος διάθεσης των οχημάτων και το κόστος καυσίμων, καθώς και ως προς το εργατικό κόστος για την εκτέλεση των περιπολιών (αναλυτικά σκέψη 12 της παρούσας και στο δικόγραφο της κρινόμενης προσφυγής), επί των οποίων ισχυρισμών η παρεμβαίνουσα αντιλέγει και ζητά την απόρριψη αυτών σύμφωνα με όσα αναλυτικά υποστηρίζει στην παρέμβασή της (αναλυτικά σκέψη 13 της παρούσας και στο δικόγραφο της παρέμβασης). Επομένως, βάσει των ανωτέρω, η προσφεύγουσα προβάλλει το πρώτον ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ειδικούς και συγκεκριμένους ουσιώδεις ισχυρισμούς που αμφισβητούν το ύψος της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας για το Τμήμα 1 του διαγωνισμού και δη αναφορικά με τις εδαφικές εκτάσεις σε ... και ... ως προς τα προαναφερόμενα (υπό) κονδύλια (ως προς το απαιτούμενο κόστος καυσίμων - σελ. 11-12 της προσφυγής, ως προς το κόστος χρήσης οχήματος - σελ. 12-14 της προσφυγής και ως προς το εργατικό κόστος για την εκτέλεση των περιπολιών - σελ. 14-18 της προσφυγής), επί των οποίων ισχυρισμών η Αναθέτουσα Αρχή με το προαναφερόμενο περιεχόμενο των απόψεών της (σκέψη 14 της παρούσας) δεν παραθέτει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης πράξης, η οποία να αναφέρεται ιδίως στις αιτιάσεις της προσφεύγουσας περί ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Όπως, όμως, έχει νομολογηθεί, μόνη αρμόδια να αποφανθεί περί του αποκλεισμού του διαγωνιζομένου από τη διαδικασία ανάθεσης είναι η αναθέτουσα αρχή, αφού αυτή κρίνει αιτιολογημένα αν τα στοιχεία που παρείχε ο διαγωνιζόμενος εξηγούν ή όχι ικανοποιητικά την προσφερόμενη τιμή και αν αυτή επαρκεί για την υλοποίηση της συγκεκριμένης σύμβασης, της ΕΑΔΗΣΥ μη δυνάμενης να

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή ως προς την άσκηση της συγκεκριμένης αρμοδιότητας (πρβλ. ΣτΕ 602/2021, ΕΑ ΣτΕ 288/2020) του άρθρου 88 ν. 4412/2016, ήτοι ως προς την έκδοση αιτιολογημένης απόφασης αποδοχής των οικονομικών προσφορών ή απόρριψής τους ως ασυνήθιστα χαμηλών, η οποία (έκδοση της οικείας απόφασης) προϋποθέτει την ανάπτυξη πραγματικού διαλόγου μεταξύ του οικονομικού φορέα και της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας της προσφοράς. Κατά συνέπεια, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η προσβαλλόμενη να ακυρωθεί κατά το μέρος της που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, χωρίς να την καλέσει να παράσχει εξηγήσεις επί των προσφερόμενων τιμών ως προς τα προαναφερόμενα κονδύλια για τις ανωτέρω εδαφικές εκτάσεις του Τμήματος 1 της σύμβασης και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην Αναθέτουσα Αρχή, ώστε να εκτιμηθεί αιτιολογημένα από τα αρμόδια όργανά της, κατ' ενάσκηση των κατ' άρθρα 88ν. 4412/2016 και 3.1.2.1.γ' της Διακήρυξης αρμοδιοτήτων τους, εάν η προσφορά της παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή ή όχι και οι προσφερθείσες τιμές ανεπαρκείς ή επαρκείς για την εκτέλεση του υπό ανάθεση τμήματος αυτού της σύμβασης.

16. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, η παρέμβαση να απορριφθεί και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής να ακυρωθεί κατά το αντίστοιχο μέρος της, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο διατακτικό, καθώς και να οριστεί η επιστροφή στην προσφεύγουσα του καταβληθέντος παραβόλου.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη υπ' αριθμ.πρωτ. .../18-01-2024 (υπ' αριθμ. .../18-01-2024 συνεδρίαση) Απόφαση του ... Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής, καθώς και την ενσωματωθείσα σε αυτήν υπ' αριθμ. πρωτ. .../20-12-2023 (υπ' αριθμ. .../20-12-2023 συνεδρίαση) απόφασή της, κατά το μέρος με το οποίο έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας «...»

Αριθμός απόφασης : 525 / 2024

χωρίς να την καλέσει να παράσχει εξηγήσεις επί των προσφερόμενων τιμών ως προς τα προαναφερόμενα κονδύλια για τις ανωτέρω εδαφικές εκτάσεις του Τμήματος 1 της σύμβασης, η, δε, υπόθεση πρέπει να αναπεμφθεί στην Αναθέτουσα Αρχή, ώστε να εκτιμηθεί αιτιολογημένα από τα αρμόδια όργανά της, κατ' ενάσκηση των κατ' άρθρα 88ν. 4412/2016 και 3.1.2.1.γ' της Διακήρυξης αρμοδιοτήτων τους, εάν η προσφορά της παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή ή όχι και οι προσφερθείσες τιμές ανεπαρκείς ή επαρκείς για την εκτέλεση του υπό ανάθεση τμήματος αυτού της σύμβασης, κατά τα ειδικότερα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 8 Μαρτίου 2024 και εκδόθηκε στις 28 Μαρτίου 2024 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ